

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1996-1997

18 FÉVRIER 1997

Proposition de loi modifiant la loi provinciale

AMENDEMENTS

déposés après l'approbation
du rapport (Doc. 1-236/16)

N° 148 DE M. FORET ET MME CORNET D'ELZIUS

Art. 37

A. À l'article 113bis, § 2, proposé, insérer un nouvel alinéa, rédigé comme suit, entre les alinéas 1er et 2:

«Le conseil provincial fixe les conditions et années d'expérience utiles à la fonction.»

B. À l'alinéa 2, quidevient l'alinéa 3, insérer entre les mots «à titre définitif» et les mots «peut être» les mots «ou le fonctionnaire responsable des Finances ou du Budget».

Voir:

Documents du Sénat:

1-236 - 1995/1996:

N° 1: Proposition de loi de MM. Pinoie, Daras, Mmes Thijs, Cornet d'Elzius, M. Mouton, Mme Leduc, MM. Hostekint et Nothomb.

Nos 2 à 6: Amendements.

N° 7: Articles adoptés en première lecture par la commission.

N° 8: Avis du Conseil d'État.

1-236 - 1996/1997:

Nos 9 à 15: Amendements.

N° 16: Rapport.

N° 17: Texte adopté par la commission.

N° 18: Amendements.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1996-1997

18 FEBRUARI 1997

Wetsvoorstel tot wijziging van de provinciewet

AMENDEMENTEN

ingedien na de goedkeuring
van het verslag (Gedr. St. 1-236/16)

Nr. 148 VAN DE HEER FORET EN MEVROUW CORNET D'ELZIUS

Art. 37

A. In het voorgestelde artikel 113bis, § 2, tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid invoegen, luidende:

«De provincieraad bepaalt de benoemingsvoorraarden en de in aanmerking te nemen jaren nuttige ervaring voor het ambt.»

B. In het tweede lid, dat het derde lid wordt, tussen het woord «provincie» en het woord «benoemd» invoegen de woorden «of de ambtenaar die verantwoordelijk is voor de Financiën of de Begroting».

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-236 - 1995/1996:

Nr. 1: Wetsvoorstel van de heren Pinoie, Daras, de dames Thijs, Cornet d'Elzius, de heer Mouton, mevrouw Leduc, de heren Hostekint en Nothomb.

Nrs. 2 tot 6: Amendementen.

Nr. 7: Artikelen in eerste lezing aangenomen door de commissie.

Nr. 8: Advies van de Raad van State.

1-236 - 1996/1997:

Nrs. 9 tot 15: Amendementen.

Nr. 16: Verslag.

Nr. 17: Tekst aangenomen door de commissie.

Nr. 18: Amendementen.

C. Insérer les alinéas 4 et 5, rédigés comme suit :

«Le conseil provincial choisira le candidat dont le grade est le plus élevé. En cas d'égalité de grade, il s'en référera successivement à l'ancienneté de grade, de niveau, de services et l'âge.

Les dispositions visées aux alinéas 3 et 4 ne peuvent être appliquées que pour la première nomination du receveur provincial.»

Justification

Il faut tenir compte de la situation concrète actuelle dans les provinces.

Dans la plupart de celles-ci, le comptable provincial gère la comptabilité et la trésorerie au sens strict, les autres compétences en matière de finances (budget, impositions, contrôle budgétaire interne, receveurs spéciaux, contentieux) étant de la compétence d'une direction ou d'une inspection des finances.

Bien souvent, les responsables des finances ont un grade de rang 14 ou 15 alors que les comptables sont classés au rang 13.

Si dans l'avenir les receveurs exercent l'ensemble des attributions aujourd'hui éclatées, cela signifie la disparition non seulement de l'emploi de comptable provincial, mais aussi de celui de responsable des finances.

Dans bien des cas, l'application de l'article 113bis, § 2, deuxième alinéa, tel qu'actuellement formulé aboutirait à désigner comme seul et unique responsable des finances le fonctionnaire le moins élevé en grade parmi ceux qui actuellement gèrent les finances des provinces.

Il ne paraît pas logique, dans l'intérêt même de l'emploi à conférer, que dans le cas où une mesure transitoire est prévue, alors que le statut et le contenu d'une fonction sont profondément modifiés, son titulaire actuel soit le seul à pouvoir exercer la nouvelle fonction alors que d'autres fonctionnaires qui exercent des responsabilités au moins aussi importantes du point de vue de cette nouvelle fonction, ne puissent être pris en considération et faire valoir un droit à la promotion.

Par ailleurs, dans le cas où le conseil provincial attribue l'emploi de receveur par la voie d'un concours, il y a lieu de considérer l'importance des responsabilités concernées et de permettre au conseil provincial de fixer des conditions et années d'expérience utiles en plus de la réussite du concours exigé par la loi.

Le fait d'être lauréat d'un concours, aussi difficile soit-il, constitue une garantie nécessaire mais pas suffisante de compétence pour un poste qui sera le plus élevé après celui du greffier provincial.

Il s'indique donc que le titulaire de cette importante fonction ait un âge jugé suffisant et une expérience spécifique valable au regard des obligations et responsabilités de la fonction à conférer.

C'est dans ce sens que vont les amendements déposés.

C. Een vierde en vijfde lid invoegen, luidende :

«De provincieraad moet de kandidaat met de hoogste graad kiezen. Bij gelijke graad worden achtereenvolgens de graad-, de niveau-, de dienststinctie- en de leeftijd in aanmerking genomen.

De in het derde en vierde lid bedoelde bepalingen mogen alleen voor de eerste benoeming van de provincieontvanger worden toegepast.»

Verantwoording

Men behoort rekening te houden met de thans in de provincie bestaande concrete omstandigheden.

In het merendeel van de provincies beheert de provinciale rekenplichtige de comptabiliteit en de thesaurie *sensu stricto* terwijl de andere bevoegdheden inzake financiën (begroting, belasting, interne begrotingscontrole, bijzondere ontvanger, betwiste zaken) behoren tot de bevoegdheid van een directie of een inspectie van financiën.

Veelal hebben de verantwoordelijke personeelsleden van financiën een graad in rang 14 of 15 terwijl de boekhouders deel uitmaken van rang 13.

Gesteld dat de ontvangers voortaan alle thans verspreide bevoegdheden uitoefenen, betekent zulks dat niet alleen de betrekking van rekenplichtige van de provincie verdwijnt maar ook die van financieel verantwoordelijke.

In veel gevallen zou de toepassing van artikel 113bis, § 2, tweede lid, zoals dat thans luidt, erop neerkomen dat alleen de ambtenaar met de laagste graad van hen die thans de financiën van de provincie beheren, verantwoordelijk is voor die financiën.

In het belang van het te vervullen ambt lijkt het niet logisch dat wanneer een overgangsmaatregel wordt vastgesteld en het statuut en de inhoud van een ambt grondig worden gewijzigd, alleen de huidige ambtenaar het nieuwe ambt kan uitoefenen, terwijl er andere ambtenaren zijn die, wat dit nieuwe ambt betreft, een ten minste even zware verantwoordelijkheid dragen en niet in aanmerking kunnen komen noch rechten kunnen laten gelden op een bevordering.

Overigens, wanneer de provincieraad het ambt van ontvanger via een vergelijkend examen toewijst, dient men de omvang van de betrokken verantwoordelijkheden na te gaan en de provincieraad de kans te bieden te bepalen welke voorwaarden en hoeveel jaren ervaring er nodig zijn bovenop het slagen voor een vergelijkend examen zoals de wet dat vereist.

Slagen voor een examen, hoe moeilijk dat ook is, biedt een noodzakelijke doch niet voldoende waarborg inzake bevoegdheid voor een ambt dat het hoogste is na dat van provinciegrif.

Die ambtenaar dient dus oud genoeg te zijn en over een degelijke specifieke ervaring te beschikken rekening houdend met de verplichtingen en de verantwoordelijkheid verbonden aan het te vervullen ambt.

Daarom worden deze amendementen ingediend.

N° 149 DE M. FORET ET MME CORNET D'ELZIUS

Art. 67

À l'alinéa 2 de l'article 140-1 proposé, supprimer les mots «de chaque arrondissement administratif».

Justification

Cette condition réduit à néant la possibilité d'organiser une consultation populaire provinciale à la demande des citoyens eux-mêmes.

En effet, il sera pratiquement impossible pour les citoyens de s'organiser pour réunir, par arrondissement administratif, les 10 % exigés.

Cette condition ajoutée à notre amendement initial afin d'éviter les consultations populaires à la demande d'une seule grande agglomération est superflue, dès lors que la consultation ne peut porter que sur une matière d'intérêt provincial.

En outre, la référence aux arrondissements administratifs est totalement inadéquate, puisqu'elle crée d'énormes disparités, entre les différentes provinces. Voyez le tableau ci-dessous :

Nombre d'arrondissements administratifs par province :

Anvers	3
Brabant flamand	1
Brabant wallon	1
Flandre occidentale	8
Flandre orientale	6
Hainaut	7
Liège	4
Limbourg	3
Luxembourg	5
Namur	3

N° 150 DE M. FORET ET MME CORNET D'ELZIUS

Art. 71

Supprimer le dernier alinéa de l'article 140-5 proposé.

Justification

Nous suivons ici l'avis du Conseil d'État qui rappelait d'ailleurs son avis n° L.24156/2 émis antérieurement à propos de la nouvelle loi communale. L'expérience des consultations populaires au niveau communal nous montre en effet qu'il n'est pas évident de réunir un tel seuil de participation. Nous préférons donc amender le texte initial et nous orienter vers l'interdiction de toute publication ou de référence aux résultats du dépouillement, sans qu'une indication expresse du taux de participation n'y figure.

Nous estimons en effet qu'en toute hypothèse le résultat de la consultation populaire est intéressant et permettra aux autorités provinciales de connaître, à tout le moins, l'avis des habitants qui ont jugé utile de s'exprimer.

Nr. 149 VAN DE HEER FORET EN MEVROUW CORNET D'ELZIUS

Art. 67

In het tweede lid van het voorgestelde artikel 140-1 de woorden «van elk administratief arrondissement» doen vervallen.

Verantwoording

Deze voorwaarde zorgt ervoor dat het niet meer mogelijk zal zijn een provinciale volksraadpleging te houden op verzoek van de burgers.

In de praktijk zal het immers nagenoeg uitgesloten zijn dat burgers per administratief arrondissement de vereiste 10 % zullen bereiken.

Deze voorwaarde, die aan ons oorspronkelijk amendement werd toegevoegd om te verhinderen dat volksraadplegingen worden gehouden op verzoek van één enkele grote agglomeratie, is overbodig aangezien de raadpleging slechts betrekking mag hebben op een aangelegenheid van provinciaal belang.

Daarenboven is de verwijzing naar de administratieve arrondissementen totaal uit den boze aangezien ze leidt tot enorme verschillen tussen de verschillende provincies. Zie onderstaande tabel.

Aantal administratieve arrondissementen per provincie :

Antwerpen	3
Vlaams-Brabant	1
Waals-Brabant	1
West-Vlaanderen	8
Oost-Vlaanderen	6
Henegouwen	7
Luik	4
Limburg	3
Luxemburg	5
Namen	3

Nr. 150 VAN DE HEER FORET EN MEVROUW CORNET D'ELZIUS

Art. 71

Het laatste lid van het voorgestelde artikel 140-5 doen vervallen.

Verantwoording

Wij volgen hiermee het advies van de Raad van State die trouwens verwijst naar zijn vroeger advies nr. L.24156/2 over de nieuwe gemeentewet. Bij gemeentelijke volksraadplegingen is al gebleken dat het niet zo gemakkelijk is een dergelijk opkomstpercentage te bereiken. Wij verkiezen dus de oorspronkelijke tekst te amenderen en in een ander artikel te bepalen dat het bekendmaken van de uitslag van de volksraadpleging of een verwijzing naar die uitslag alleen is toegestaan indien het opkomstpercentage er uitdrukkelijk bij wordt vermeld.

Wij menen immers dat de uitslag van de volksraadpleging in alle gevallen interessant is en de provinciale instanties in staat stellen op zijn minst de mening te kennen van de inwoners die het nuttig hebben geacht aan de raadpleging deel te nemen.

De la sorte, on évite l'effet pervers dénoncé par le Conseil d'État. Il n'est plus possible de s'opposer, par le biais d'abstentions motivées par un refus de principe de la consultation, au dépouillement du scrutin et par conséquent à la publication des résultats.

Cet amendement est donc lié à notre amendement à l'article 78 de la proposition.

N° 151 DE M. FORET ET MME CORNET D'ELZIUS

Art. 78

Faire précéder l'article 140-12 proposé par un nouvel alinéa 1er, rédigé comme suit :

« Toute publication ou référence au résultat du dépouillement d'une consultation populaire n'est autorisée que si elle mentionne expressément le taux de participation. »

Justification

Cette solution moins radicale est préférable au non-dépouillement lorsque le seuil de participation n'est pas atteint. Voyez d'ailleurs notre justification à l'amendement déposé à l'article 71.

Michel FORET.
Christine CORNET D'ELZIUS.

Op die manier voorkomt men immers het averechtse effect waarop de Raad van State heeft gewezen. Zo kan worden voorkomen dat niet wordt overgegaan tot het opnemen van de stemmen en bijgevolg tot het bekendmaken van de uitslag, alleen omdat veel mensen die principieel tegen de volksraadpleging gekant zijn, niet aan de stemming hebben deelgenomen.

Dit amendement moet dus samen gelezen worden met ons amendement op artikel 78.

Nr. 151 VAN DE HEER FORET EN MEVROUW CORNET D'ELZIUS

Art. 78

Het voorgestelde artikel 140-12 te doen vooraf gaan door een nieuw eerste lid, luidende :

« Het bekendmaken van of het verwijzen naar de uitslag van een volksraadpleging is alleen dan toegestaan wanneer het opkomstpercentage uitdrukkelijk wordt vermeld. »

Verantwoording

Deze oplossing is minder radicaal en dus te verkiezen boven het niet-opnemen van de stemmen wanneer de opkomstdrempel niet wordt gehaald. Wij verwijzen ook naar de verantwoording bij ons amendement op artikel 71.